

FOAIA POPULARĂ

PUBLICAȚIE ENCICLOPEDICĂ SĂPTĂMĂNALĂ. REDACTATĂ DE UN COMITET

Directorul părții economice: C. C. CĂRLOVA

REDACȚIA ȘI TIPOGRAFIA:

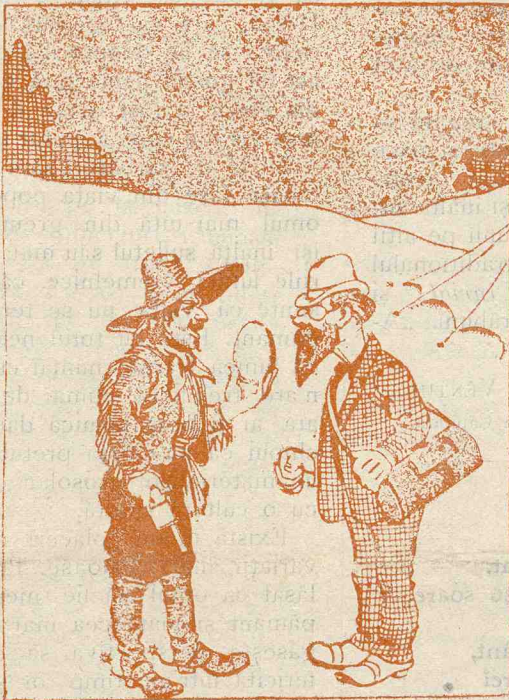
Directorul părții literare: ILIE IGHEL DELEANU

Abonamentul: 5 lei pe an în toată țara

BUCUREȘTI 37 STRADA ACADEMIEI 37

Anunțurile: un leu rindul pe pagina 8-a

OUL DE PAȘTE ISCĂTOR DE POCINOAGE

— Vezi D-le, ou' is așa de bun trăgăciū în căt
asvărūl oul acesta în sus și țintese în el.
— Nu te cred.

— Poțim; pariez pe 10 lei că am să l' nemăresc.

— Una, două, trei... pac!

— Hei! la asta nu mă așteptam. Dacă n'au fiert
bine ouele la roșit? Cine'i de vină!
— Tablou.

CHRISTOS A INVIAT!

O mie nouă sute de ani s'au împlinit, de când s'a născut în Orient, Isus Christos, dumnezeescul intemeetor al creștinismului, ce a adus o nouă speranță de mântuire tuturor popoarelor pământului, nu mai puțin și celor desmoșteniți și asupriți, ce gemeau sub lanțurile de fer ale lumii romane, plină de vicii și de corupțiune!

Christos a înviat! este salutul, pe care copilul nevinovat 'l adresează iubitorilor săi părinți și persoanelor ce-l înconjură și *adevărat a înviat!* este răspunsul păstrat ca o scumpă moștenire din tată în fiu, din generațiune în generațiune.

Când ne gândim la persoanele scumpe nouă, pe cari nemiloasa moarte le a răpit din mijlocul nostru, o intristare nemărginită ne cuprinde, că nu putem a le adresa, ca în alți ani, tradiționalul salut de *Christos a înviat!*

În aceste sfinte zile se cuvine să vărsăm o lacrimă de recunoștință în amintirea lor, gândindu-ne că și nouă ne este rezervată aceeași soartă, într'un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat și dacă viața noastră-i atât de scurtă, să știm a profita cât mai bine de dansa prin practicarea virtuții și a faptelor bune.

Isus Christos a suferit moartea pe cruce în al 33 lea an al vârstei sale, fiind acusat pe nedrept de farisei și de cărturari, că a ațâțat poporul contra Căsarului, că l'a îndemnat să nu-i plătească tributul și că s'a numit pe sine însuși rege.

A treia zi Mântuitorul a înviat din morți eliberând pe om din robia păcatului și aducând sfânta pace în omenire, făcând să triumfe dreptatea asupra nedreptății, lumina asupra întunecului și conștiința curată și nepătată asupra inimei pline de păcate și de răutate!

De atunci dar și până 'n ziua de astăzi creștinii se salută cu tradiționalele cuvinte pronunțate de copil, tânăr sau bătrân, mai mult de cât atâta pronunțate de întreaga creștinătate: „*Christos a înviat!*” și răspunsul „*Adevărat a înviat!*”.

Când ne gândim la grelele încercări prin cari au trecut strămoșii noștri pentru a ne lăsa nouă, urmașii lor, aceste sfinte *serbători ale Paștilor*, în strânsă legătură cu credința neștrămutată, cu frica de D-zeu și respectul legilor; cu iubirea de patrie și cu devotamentul și abnegațiunea lor în fața primejdiilor, involuntar ne îndreptăm gândirea la trecutul glorios și la frumoasele lor exemple, la tendința de a-i imita spre a ne conserva țara și scumpele noastre obiceiuri strămoșești, în strânsă legătură cu *serbătoarea Paștelor* și cu tendința de a deveni din ce în ce mai buni, mai morali și cu adevărată iubire de țară și de neamul românesc!

Să uităm dar, ori-ce neajuns din partea de aproapele nostru, să fim împăcați cu toată lumea și cu noi înșine că ne am făcut datoria de oameni onești și liberi, devotați binelui public și țării, ca să bine merităm de la patrie și ca norma noastră de viață, să

fie un exemplu viu și palpabil pentru ori-ce faptă bună, nobilă și măreață în în serviciul patriei și gata în totdeauna de a înfrunta ori-ce primejdie, având înaintea ochilor noștri blânda imagine a Mântuitorului nostru, care s'a sacrificat pentru eliberarea noastră din robia păcatului și de influința ori-cărei fapte rele.

Să ne infiltrăm dar, bine în minte aceste precepte în sensul, ca să fim cât se poate mai buni, neavând în inima noastră nici un resentiment contra nimăru și iertând din inimă de aproapele nostru ofensele, ce ni le a adus, pentru ca D-zeu să-și reverse asupra noastră bogata lui milă acordând țării un an mănos și ferindu-ne de nenorocirile, ce ar putea să-ni se întâmple pentru că fiind împăcați între noi cu toții, să fim cu drept cuvânt fii aceluiași părinte din ceruri, în puterea căruia stă viețua și zilele noastre multe, puține câte ne-or fi rezervate de atotputernica lui milă!

Bunului D-zeu dar, să ne rugăm să ne acorde mulți ani în liniște și pace ca să cultivăm toate virtuțile creștinești, cari inobilează inima și înalță sufletele să ne putem saluta unii pe alții cât omenește-i posibil cu tradiționalul salut creștinesc: „*Christos a înviat!*” și cu răspunsul păstrat din, străbuni: „*Adevărat a înviat!*”

Aprilie 1900.

A. VENTUL.

Profesor la Seminarul Central din Capitală.

LA PAȘTI

Prin pomi e cîrîpîț și cînt,
Văzduhu 'i plîn de-un roșu soare,
Și sălcîile 'n albă floare —
E pace în cer și pe pămînt,
Răsufllul cald al primăverii
Adus-a zilele 'nvierii.

Și cât e de frumos în sat!
Creștinii vîn tăcuți din vale
Și doi de se 'ntălnesc în cale
Iși zic: Hristos a înviat!
Și rade atâta sărbătoare
Din chipul lor cel ars de soare.

Și-un vînt d'abia clătînător
Șoptește prin văzduh cuvînte:
— E glasul celor din mormînte,
E zgomotul sburării lor!
Și pomii frunțile 'și scoboară
Că Duhul sfînt prin aer sboară.

E liniște. Și din altar
Cîntarea 'n stîhuri repetate
Departa până 'n văi străbate —
Și clopotele cîntă rar:
Ah, doamne! Să le-auzi din vale
Cum răd a drag și plîg a jale!

Biserica, pe deal mai sus,
E plină astăzi de lumină,
Că 'ntreaga Lume este plină
De-acelaș gînd, din cer adus:
În fapta noastră ne e soarta
Și viața este tot, nu moartea.

Pe deal se sue 'n cetișor
Neveste tinere și fete,
Bătrâni cu iarba vieței 'n plete;
Și 'n cet, în urma tuturor

Vezi șovoind câte-o bătrână
Cu micul ei nepot de mână...

Ah, iară 'n mînte 'mi-ai venit
Tu, mama micelor copile!
Eu știu că-și 'n aceste zile
Tu plîngi pe-al tău copil dorit!
La zâmbet cerul azi ne chiamă
Sânt Paștele! Nu plînge, mamă!

G. COȘBUC.

PAȘTELE ÎN VECHIME

«Omul la tinerețe trăește
cu speranțe, iar la bătrânețe
cu suveniruri».

ION GHICA

În toate timpurile chiar și cele mai apăsate lumea a trăit cu consolațiunea că trebuie să existe o putere de la D-zeu, care va face într'un timp ca fericirea să fie deopotrivă pentru toți și ast-fel goana neincetată după un paradis etern a fost și va fi cel mai frumos vis din care a putut trăi omenirea.

Zilele de sărbători sunt cele mai frumoase faze din viața poporului; atunci omul mai uită din greutatea vieții și își înalță sufletul său mai sus de miseriile lumii vremelnice, căci or și cine simte că viața nu se termină aci pe pămînt. Este cu totul nedrept a crede că lumea trăește numai cu pâine; omul n'are trebuință numai de pâine și viața ar fi prea josnică dacă ne am închipui că nu există pretutindeni de cât un materialism grosolan cum cred cei cu o cultură spoită.

Există în om plăceri mai nobile și variații mai frumoase. Provedința n'a lăsat ca omul să fie mereu legat de pămînt și viața cea mai nenorocită își găsește perspectiva sa cât de puțin fericită într'un timp or și cât de depărtat. Veselia ce are omul la sărbători nu este menită numai a intrerupe lanțul de miserie pentru cei nenorociți, ci este chiar partea integrantă ce face a crește fericirea, căci atunci omul vede că trebuie a tinde către o țintă mai nobilă și simte mai mult dorul de libertate și are mai multă înclinare către pietate și se săvârșește mai multe acte de virtute, căci chiar la cei mai păgâni oameni din antichitate când se slobozeau robii sau când se ertau criminalii se profita de o sărbătoare și tot-d'auna numai la sărbători se împlineau ast-fel de acte umane.

Când e vorba de sărbătorile creștinești, apoi cea mai frumoasă și cea mai poetică este sărbătoarea paștelui.

Potrivită de multe ori în primăvară dulce și veselă, această sărbătoare este una din cele mai mărețe ale creștinismului, ntr'un cât învierea lui Isus se serbează odată cu învierea naturii, și nici nu se poate simbol mai frumos așa unit cu timpul, când toată natura este îmbobocită. De pe vremuri încă bucuria ce venea cu paștele era aceeași în palatul lui Vodă și în coliba săracului. În noaptea de paște, Vodă mergea la biserică înconjurat de toți boeri și gătit în cabaniță împărătească iar boerii înfășurați de sus până jos în caftanuri roșii, ducând unul cuca domnească, altul buzduganul, altul sabia,

iar înaintea lui Vodă mergea marele logofăt îmbrăcat în caftan albastru și purtând la brâuul său portocaliu călimara de argint pe care a luat-o în dar la anul nou de la Vodă. După ce ascultau toată slujba bisericească se întorceau la spătărie unde se aștepta vizita mitropolitului însoțit de tot clerul bisericesc. Era mare respectul ce se da persoanelor bisericești pe acele vremuri. Acolo în salonul cel mare al spătăriei era primit cu cea mai mare cinste tot clerul și li se da la toți vutcă, cafea și cofeturi. Vodă șezând în picioare în fața clerului dinpreună cu toți cu doamna și cu jupânesele (cucoanele) boerilor, Mitropolitul zicea rugăciunea «tatal nostru» și când ajungea la vorbele: «precum și noi ertăm greșiților noștri», era întrerupt de marele logofăt care începea a citi în fața tuturor lista cu numele osândiților pe care i slobozea după citirea listei. Vodă răspundea *amin* și se trimetea repede de se anunța familiile celor ertați de Vodă. Atunci se făcea mare șanlăcu și începea a cânta meterheneaua și tocmai târziu plecau boerii pe la casele lor, mai erau și alte obiceiuri frumoase ce se făceau, căci pe atunci caritatea nu se făcea ca azi prin bilete de baluri or prin alt soi de petreceri care să atragă pe oameni a face bine indirect. Se îmbrăcau și atunci săraci fără a se mai face bătae de flori la șosea, iar spitalurile nu se făceau prin lotării că azi și cu toate acestea mult mai multe acte filantropice s'au făcut atunci de cât acum. Ideia de a face bine e legată de religia sentimentului și cât timp religia va fi în omenire călăuza bunelor moravuri, fericirea va fi asigurată. Biserica creștină ortodoxă a fost un sprijin puternic în tot deuna al celor nenorociți. În religia creștină găsim adevărata mângâiere sufletească în ea să căutăm fericirea și adevăratul liman al greutăților vieții nu în considerațiunile sau onorurile lumesci,

PAUL PANAITESCU

PE DREZINA

O stație mică la poalele unui deal cu vii. Șef, domnul Napoleon Manolescu-Pletea, înșurat de curând. E un om domnul Manolescu, în față căruia nu ți-ai putea opri o exclamație:

— Gras bărbat!

Cum a terminat școala de mișcare a început să se îngrașe. Inșurătoarea și șefia l-au surprins îngrășându-se și chiar sub auspiciile acestor două instituții, n'a stat pe loc, s'a îngrășat mai departe...

De alt-fel, aceasta a fost și unicul cusur de care l-a învinuit soacra, înainte d'a se hotărâ să-i dea fata:

— De, D-le Napoleoane, bun băeat ai fi, modest ca o fată mare, fără viții: n'am nimic contra și n'aș mai sta de loc pe gânduri dacă n'ar fi ceva la mijloc: Ești cam slăbuț... Să te mai îngrași!

Și vorbindu-i ast-fel, îl tot bătea peste obraji durdulii, care se roșiseră ca două s.e.cle.

Coana Luxița era femeie bună. I-a dat fata cu toată inima, precum și trei mii de franci și un „pian” cu coadă zestre: căci, ce și-a

zis dumneaei:

Ei și dacă e gras, să nu se mai însoare omul? Mai bine era de-mi dam fetița după țărul ăla de Georgescu de la percepție? Fie-care face cum știe: pot să clevetească gurile rele cât vor pofti...

Și s'a gătit de soacră mare, cu rochie de mătase prăzului și un panaj la cap; a făcut nunta la biserică, a pus lăutari, a comandat bufetul la strada Franceză; au fost berechet pandispanuri cu inscripția: „Trăească Napoleon cu soția”, turnată în zahăr; precum și cofeturi cu surprize înăuntru, cu lichior și cu boabe de cafea prăjită.

Apoi și-a condus copiii la gară: a plâns pe peron și la plecarea trenului, a făcut semn cu batista până nu s'a mai putut vedea. De zeci de ori i-a repetat fetei la despărțire:

— Să-l ascuți, maică, să-ți fi supusă. Ce-o zice el să zici și tu... Și să nu uiți: Cum veți ajunge la „stație”, să-mi scrii.

Iar ginerului:

— S'o menajezi, Napoleonică mamă, că e ca o porumbiță, neînvațată cu răul... Așa am trăit eu cu răposatul fără să ne zicem nici dă-te mai încolo, fără să ne tiranisim sau să ne catigorisim la lume...

Trecuse un an fără nici o umbră pe noua căsnicie. Napoleon și Iulica își duceau traiul într'o liniște foarte potrivită cuibului ascuns care îi adăpostea. Era o gară mică dar frumoasă; și-i ședea atât de bine în cadrul verde al dealului.—Un peron cu o singură bancă; un elopot; nici un ceasornic; în schimb foarte multă ederă împodobeă vara stâlpi din față. În dreapta, o grădiniță cu o brazdă nepretențioasă, dar plină de gingășie: în Maiu dedeau mixandrele și în Iunie se îndesau ca peria la un loc cu rozetele și cu verbinelile... Lângă brazdă, un chioșc cu zorele: acolo mâncau, acolo—peste zi—cucoana șefului își făcea lectura. Și-adusesse toate romanele de la „Universul”: „Secretul milionare”, „Idioata”, „Milioanele D-lui Joramie”...

Iarna era mai greu: în toată gara, numai ei, un angloizat și hamalul. Atunci începea pentru tânăra femeie chinul: trebuia să se închidă în casă, să-i ajute bărbatul la contabilitate, să asculte viseolul, să cânte la piano, să citească și să coase.

Napoleon n'o oprea de la nimic. Era un om de zahăr. După dejun se culca și nu mai eșea pe peron decât la cinci, când trecea trenul. Erau numai două trenuri de persoane pe zi și mai rar câte unul de marfă.

Cât timp se odihnea el ea n'avea astâmpăr; se așeza la fereastră care da spre linie își pierdeă privirea pe întinsul câmpului de zăpadă, și o coprindea gândurile, ba chiar o grije neînțeleasă:

„Doamne, ce nebună sunt! Ce am de mă simt măhnită? Oare îmi lipsește ceva! N'am mamă, n'am bărbat?”

Și se întorcea atunci spre el, îl contempla, în tăcere lua binișor batista și se ducea să-i șteargă de pe frunte, de pe obraz, broboanele de nădușală:

— Bibiloiiu mamii! Cum doarme el de frumos! Par'că e un îngeraș!..

La cinci îl deștepta, făcând șgomot la clavier. «Sărba popilor» și «De ce nu-mi vii» erau cântecele lui favorite. Pe amândouă ea le cânta pe din'afară, cu acelaș bas de național, pe care îl întrebunța și la hore și la valsuri și la polci. Lecții de piano nu luase niciodată. Cânta numai «după ureche». Pia-

nu l-avea printr'o întâmplare: Coana Luxița da bani cu dobândă pe amanet. «Cine-va» care nu s'a înlesnit să-i plătească 150 lei, îi lăsase acest «imobil» pe vecie, și dumneai l-a făcut de zestre fetei. Profesor nu i-a adus Ce să mai cheltuească? La conservator n'a dat-o, pentru că să nu vie în «contacturi» cu toate «haimanalele» tot din pricina asta n'a vrut s'o mai lase să urmeze școala profesională până la sfârșit, ci a retras-o.

— Fata mea are avere; n'am s'o fac nici profesoară, nici telegrafistă, nici actoriță. Să-i dea Dumnezeu un destin bun și fără viții; că atâta cât știe la pian și carte... i-ajunge.—

Destin: la coana Luxița, însemna bărbat.

* * *

La câți-va chilometri mai sus de stația lui Napoleon, era o gară mare, lângă o reședință de plasă. Șeful de acolo, domnul Traian Popovici, era familist mai vechiu. Cucoana d-lui mai în vârstă de cât soțul său, era din Mizil, se numea Sultana, îi plăcea conversația și era foarte simțitoare. Din nimica i se părea că ai vrut s'o «atingi cu vorba» și te lăsa incremenit cu cine știe ce răspuns înțepat. Or opt luni după înșurătoare, Napoleon nu se dusese de loc să le facă vizită cu nevasta, ea vedea noi, după obicei. Această lipsă de respect nu putea s'o ierte ușor, tocmai dumneaei, cucoana unui șef de gară mare. Zilnic se plângea bărbatului:

— Ce zici tu, Popovici? Cum găsești conduita, maniera șefului de la vale? Se poate atâta mojie? A, bucureștenele astea sunt renumite de fanfaroane și îngânfate! Cine mai e ea ele?..

De alt-lel, în căsnicia Popovici, sârmanul Traian nu însemna nimic. Coana Sultana îl stăpânise cu gura, cu nervii, cu răutatea. Singurele lui clipe liniștite, erau numai când sosea trenul; alt-fel nu-l lăsa în pace nici chiar în birou, lângă registre, și acolo găsea să-l citească, să-l scoată din răbdări cu cine știe ce noutăți neplăcute: sau că a fugit servitoarea, sau că s'a spart o farfurie; că a dat supa în foc, că s'a isprăvit zahărul, cafeaua...

— Să faci bine să cumperi, domnule! Eu nu sunt învățată cu mizeria. Neam de neamul meu n'a știut ce e sărăcia. Să dai unui conductor să ne ia un efin de la Ițcani... Și apoi, ce, mă rog? Domni cantonieri au lăsat obiceiul plocoanelor? Alt dată, fără să le mai zică nimeni, la două zile trebuia să pice mai o găscă, mai un purcel; și acum nimic! Or ai gust să-i dăm afără?

Și după o pauză:

— Nu e vorba, capul răutăților tot D-ta ești că par'că ți-e frică să le-o spu verde. Ah! că nu e aici săraeul nenea Iancu de la Slatina, cum ți-ar mai face spileă pe toți, doamne!

La început, Popovici se supăra; văzând însă că n'o scoate la căpătâi, slăbise din ce în ce mai mult tonul. Tăcea, ori-ce ar fi zis dânsa. Tăcea blestemând din inimă ceasul în care se hotărâse să-și lege traiul cu «șgrip-țoroaica», cu «baba». Tăcea deocamdată: I se promisese o mutare la București O aștepta Pe urmă?

«Pe urmă sunt hotărât; nu mă va mai ține nici han-tătar! M'a ofticat, mi-a mănecat tinerețea, zilele...»

(Va urma)

IOAN A. BASARABESCU

REVERIE

I-e foame... 'i slab și galben de netihnă
O suflete pribeag de ce te naști
Fără noroc, strein, plin de durere,
S'aștepți în chin o sfântă zi de paști? !...

Dar sufletu-i e stins... trupu-i de gheață
Găsitu-și-a sârmanul mângăarea;
Afară 's flori, e câmp frumos, verdeață...
Iar preoții 'n biserci cântă învierea.

DEM. GH. SIMIONESCU

CESAR LOMBROSO

OMUL DE GENIU

Inconștiența-Instantaneitatea.

Coincidența geniului cu nebunia ne ajută a înțelege inconștiența surprinzătoare, instantaneitatea și intermitența creațiilor elorsale.

Jurgen Meyer în „Genie und Talent“ zice că nimie nu este mai involuntar de cât concepțiunea geniului.

„Una din caracterele geniului, scrie Hogen, este impresiunea irresistibilă“.

Ca și instinctul care împinge pe animal a săvârși diferite acte, fie chiar păgubitoare existenței sale, asemenea și geniul dacă este dominat de vr'o idee, este imposibil a trece la o altă.

Napoleon și Alexandru au făcut cuceriri nu pentru amorul de glorie ci pentru a se supune unui instinct puternic.

Geniul creează nu pentru că vrea ci pentru că trebuie. Paul Richter scrie „omul de geniu este un adevărat somnambul“.

Cele mai frumoase poezii de Kuh, zice Bonner, fură dictate în timp ce poetul era într'o stare intermediară între nebunie și rațiune; în momentele în care el dicta strofele sublime era incapabil de a raționa ceva cât de simplu.

Mozart declara că cele mai frumoase compoziții se produceau în el, fără voia lui, în vis.

Hoffman repeta adesea amicilor sei: „Pentru a compune ceva, mă așed la pian, închid ochii și cânt ceea ce aud dictându-mi se de afară“.

Lamartine adesea zice: „Nu sunt eu care euget, sunt ideile mele care eugetă pentru mine“.

Lui Alfieri, Goethe, Ariosto, creațiunile erau instantanee: adesea se produceau chiar în somn.

„Toate manifestațiile geniului, scria Voltai- re lui Diderot, sunt efectele instinctelor.“

Somnambulism.

Klopstok declară că aproape toate poemele sale sunt inspirate din vise.

Voltaire compuse în timpul somnului una din cântecele din Henriada.

Sardini o teorie asupra flageoletului.

Newton și Compen resolviseră mai multe probleme.

Lafontaine compuse „Les deux Pigeons“

Geniul în inspirație.

Tasso când compunea ceva par'că a fi chinuit.

Lagrange simțea că pulsul nu'i mai bate.

Alfieri avea tremurături.

Schiller ținea picioarele în gheață.

Poisello se vâra într'un munte de cu-verturi.

Milton și Descartes își fuundau capul în canapea.

Thamos și Rossini compunea în pat.

Rousseau medita cu capul la soare.

Este un fapt cunoscut că toate marele descoperiri s'au făcut prin diferite întâmplări.

Câte-va broaște, care trebuia să furnizeze bulion medical soției lui Galvani, au dat naștere galvanismului.

Caderea unui măr și mișcarea isochronă a unei lampe, inspirară marele système a lui Nevton și Galileu.

Alfieri compune una din tragediile în timp ce asculta muzica.

Vederea unui hamal suggeră tabloul Guido a lui Leonordo de Vinci.

Milton și Bacon aveau nevoie de muzică dacă trebuiau să compie ceva.

Contrastul.

După momentul inspirării omul de geniu devine om de rând.

Amusanta „Istorie a lui Jean Gilpin“ acest cap d'operă de humor, fu scris de Couper într'un acces de melancolie.

El spunea că „Versurile cele mai comice le-a compus în momentele cele mai melancolice“.

Prostiile.

De multe ori geniul scrie niște adevărate stupidități. Flaubert făcuse o colecțiune numind'o „Dosarul prostiei umane“; iată câteva exemple:

„Găsesc de rău că fata puțin așteaptă să trăiască cu un om înainte de căsătorie“ — Ponsard.

„Bogăția unei țări depinde de prosperitatea generală“ — Louis Napoleon.

„Ea nu știa boacă latinește, dar înțelegea perfect“ V. Hugo — Miserabilii.

Hyperestisie.

Baudelaire găsea în stofe mirosul femeilor. Nu putea să trăiască în Belgia pentru că arborii nu răspândesc nici un miros.

Sterne, poet, zicea: „Când cetese istoria strămoșilor mei plâng parcă ași fi spectator.“

Schopenhauer ura sgomotul.

Byron avuse un atac când văzu jucându-se Kean.

Lorry la citarea unui pasagiū din Homer, văzu literatura căzând în prăpastie.

Pictorul Francia muri de bucurie la vederea unui tablou a lui Raphael.

Newton fu așa de emoționat după ce rezolvi o problemă că 'i fu imposibil să continue.

Gay-Lussac și Devy după niște descoperiri făcute în laboratorul lor, dansău de bucurie.

Schopenhauer devenea foc și refusa să plătească la persoanele care îi seria numele cu dublu p.

Corneille, Descartes, Iventon, Addison nu puteau să se exprime în public.

D'Alembert insensibil la o operație grea începu să plângă de o legeră censură asupra criticeii.

Sabonyah, gramaticarul, muri de necaz pentru că califul Harun Al Raekilde avuse asupra uhuī punct o idee contrarie.

Sunt oameni care toată viața lor s'au ocupat de o singură thesă.

Beckman se ocupă toată viața de patologia rinichilor.

Fresner de lună, Claer de furnică etc.

Paresthesie.

Socrate avea o paresthesie. El putea să privească soarele fix.

Ed. Goncomt, Flaubert, Daurvin sufereau de daltonismul musical.

G. GÉRARD.

Ouële roșii de Paște

Ca toate credințele populare, aceea a ouëlor roșii de Paște este foarte veche și interesantă de cercetat.

În mitologia popoarelor antice, oul era principiul ori-cărui lucru: Universul mai înainte de a fi creat, era coprins într'un ou. Această dogmă, numită *orphică*, a fost adoptată de înțelepți și de filosofi și a pătruns foarte repede în credința popoarelor primitive. Zeitatea egipteană *Keneph* sau *Emeph* (adică binefăcător) era înfățișată cu un ou care 'i eșea din gură, simbol al fecundității și al producțiunei.

La Egipteni, oul avu un cult special, celebrat în fie-care an, într'o sărbătoare care avea loc la equinoxul primăverii în vremea când natura se reînnoește și dă tuturor ființelor o nouă existență. Atunci norodul adunat oferea geniului creator ouă' cu multă îngrijire, vopsite în roșu, emblema focului, căci focul își avea și el cultul său și împreună cu lumina, erau considerați ca agenți păstrători ai vieții.

Juvenal, ne spunecă la Romani în fie-care an, la vremea equinoxului de primăvară (adică când cade paștele nostru de astăzi), se făcea o hecatombă de o sută de ouă, pentru a limpezi aerul și a goni furtunile. La procesiunea zeiței Ceres, matronele romane duceau un ou cu mare solmnitate.

La Druizi, ouăle de șearpe erau foarte respectate.

Sărbătorea ouălor a fost primită de creștini. Ouăle erau mai cu semă dăruite nouilor căsătoriți, cari ereau mai numeroși în primăvară, vorba aceea veche românească:

După Paște 'n sărbători,
Când e cîmpul plin de flori.

Iată care e origina ceștinească a ouălor roșii de Paște, după tradițiune. Se zice că o Samariteană, care 'și avea șorțul plin de ouă, întâlni pe cine-va, care 'i anunță învierea Domnului Isus Christos. Neîncrezătoare ea răspunse: «Cred în învierea lui Christos, tot atât cât cred că aceste ouă sunt roșii!» Și Dumnezeu făcu minune că tote ouăle se roșiră în șorțul necredincioaseii.

În Francia, în Sămbăta Paștelui, studenții și dascălii de biserică stringeau ouă cântând și sunând cu tobele.

Regii Franceii împărțeau ouă aurite membrilor familiilor lor și principalilor demnitari ai Curței. Sub Ludovic XIV, se făceau mari piramide, din cari Regele lua și da damelor. La sfârșitul veacului trecut obiceiul ouălor roșii sau aurite, era încă foarte răspândit; cu timpul însă a început să se vâpsească ouăle cu fel de fel de culori; cofetarii au făcut ouă de zahăr, iar bogătașii fură încântați ca să le aibă găunoase, pentru a pune înăuntru tot felul de daruri.

Rasa germană a rămas mai credincioasă acestei vechii tradițiuni. La Churwalden, în Elveția germană, Lunea după Paște, se face o sărbătoare populară, la care norodul vine foarte de departe și care se numește *aruncarea ouëlor*.

Polonezii sub numele de *Benis*, celebră ouăle răscoapte, stând în picioare

înprejurul mesei, în ziua de Paște.

Persanii, la anul nou (*Nuruz*), care la dășii cade la 21 Martie, își fac dăruri și mai cu seamă își dăruiesc unul altuia ouă vâpsite sau aurite. Sărbătoarea Nuruzului își avea obârșia în cultul focului și musulmanii o considerară ca idolatră; cu toate eforturile lor însă, Persanii persistară în credința lor cea veche și o au și o respectă și astăzi.

Israelii vechi, mâncau un ou răscopt, în onoarea unei păsări uriașe, care trăia în timpul potopului și care se numea *zez*; astăzi chiar evreii au tot deauna un ou răscopt pe singura și marea farfurie ce pun pe masă, în ziua când celebrează sărbătoarea aequinoxială a primăverii.

În Italia, mai cu seamă în Neapole, coroana de ouă răscoapte (*casatiello*) nu lipsește, la Paște, după masa nimanui.

Unii învățați a cred că explicația ouălor roșii ar fi în faptul că Israelii, la vremea paștelor, aveau obiceiul să și vopsească cu roșu pragul de sus și pragul de jos al casei lor; același obicei exista și la Egipteni, ceri însemnau toate cu roșu, culoarea focului, în slava razelor soarelui bine-făcător al lumii.

Fenicienii adorau ținuta supremă sub formele unui ou și credeau că amorul și specia omenească au eșit dintr'un ou clocit de Noapte. La Indieni, picturile religioase reprezintă pe autorul tuturor lucrurilor având înaintea sa un ou crăpat, în fundul căruia se zăresc sute de ființe viețuitoare, iar pe coaje apare omul în carne și oase.

Toate aceste credințe, vechi ca pământul, se pot resuma în fraza lui Harvey; *omne vivum ex ovo* (tot ce viețuiește e din ou).

Să păstrăm cu sfințenie aceste frumoase credințe ale strămoșilor și să le transmitem cu religiozitate urmașilor noștri.

De aceea, urăm sărbători vesele cititorilor și îi rugăm să ciocnească câteva ouă roșii, zicând, după obiceiul românesc: «Christos a înviat!»

T. ERNESCU.

Apel la dd. abonați

Sosirea sfintelor sărbători ne reclamă o mulțime de cheltuieli, față de numerosul nostru personal.

Apariția regulată și progresândă a acestei reviste, numai noi știm cu câte sacrificii o putem face, când n'avem concursul nici al autorităților, nici al bogătașilor, ci numai pe acela al iubitorilor noștri abonați.

Facem apel călduros la amabilitatea și sentimentul de patriotism al cititorilor noștri, și-i rugăm a ne trimite prin mandat poștal, micul cost al abonamentului, dd. cari nu l'au achitat încă pe anul 1899, pe trecut, iar dd. cari au avut deja grija a ne încuraja, pe anul acesta.

Le vom rămâne recunoscători.

Paștele la Brașov

Sărbătorile Paștelui la Români. La Brașov. Grija serbării junilor. În ziua de Paști Junii—Pregătirile junilor—Între Defilarea junilor—După defilare.—Aruncarea buzduganelor. Surla—Un obicei străin—Concluziune.

Sărbătorile Paștelor la Români

Sărbătorile de primă-vară, Paștele, sunt la poporul nostru cele mai însemnate zile din întregul an. În toate părțile, le serbează Români cu multă splendoare, dar nu cred să se serbeze cu atâta variațiune în petreceri, ca în orașul Brașov.

La Brașov.

Splendoarea sărbătorilor de Paști, este mai mare la Brașov ca aiurea, din cauză, că: Pe de o parte Brașovul fiind un oraș locuit în mare parte și de Germani și Unguri, aceștia au împrumutat și Românilor unele obiceiuri, ocazionale; iar pe de alta, Români de aici au și o serbare tradițională, serbarea junilor.

Origina serbării junilor.

La multe din obiceiurile Românilor, origina serbării junilor, se învâluie în misterul trecut depărtat. Unii spun că odinioară Români, pe timpul când nu erau admiși să locuiască în așa numita *cetate* a Brașovului, au încercat s'o ia cu asalt și să răpească din mijlocul ei coroana unui craiu, ce era îngropată la rădăcina unui brad. Ne reușind de cât să ajungă până la ziduri, stăpânii cetății i-au silit, ca în fie-ce an să simuleze aceeași încercare; și ast-fel, din o întreprindere războinică, cu timpul a rămas o sărbătoare.

Dar să lăsăm trecutul și să urmărim serbarea de la începutul ei, până când se termină.

În ziua de Paște.

Începutul serbării este în ziua de Paște.

În noaptea învierii, întreg poporul se adună la biserică. În timpul slujbei muniții urlă de trosnetele *piulitelor* al căror bubuit, adese ori nu rămâne mai îndărăt de al tunului, anunțând părțile însemnate ale serviciului divin.

Ziua, după biserică, pâlcuri pâlcuri, îmbrăcați în costume pitorești, bărbați, femei, fete și copii se răspândesc pe dealurile inverzite, spre a serba *Învierea domnului*. Vinul curge în abundență, *colacul* (cozonacul) este gustat de locuitorul colibeii, ca și de bogat, ouăle roșii, ca peste tot, la români sunt nelipsite. În mijlocul chiotelor și cântecelor, muniții văjje de trosnetele pistoalelor, descărcate de bătrâni și băeți.

Dar chioțele și pistoalele sunt mai tari într'o vale străntă, la sudul orașului, *între pietrii*.

Acolo petrec junii.

Junii.

Toți tinerii, de la 18 ani în sus, până când se însoară figurează la Paște între *junii*.

Registrele lor le ține preotul bisericii, de care se țin familiile lor ca enoriași. Fiind în Brașov trei biserici, sunt trei cete de junii: din Brașovul-vechiu, din Prund și de pe Trocile. Fie-

care ceată are un vătaf, iar peste toți este un vătaf mai mare.

Pregătirile junilor.

În săptămânile apropiate de Paște, junii contribuie cu cotisațiuni, pentru formarea fondului cu care se face față cheltuielilor necesare la petrecerile din săptămâna mare. Români bogăți contribuie ca patroni, cu diferite sume, pentru mărirea fondului.

Între „pietrii”

Cu lăutari, mâncare 'n abodență și băutură după dragul inimei, junii petrec, în cele trei zile de Paște, între „pietrii”.

A patra zi se adună în număr mult mai mare, spre a defila pe lângă *cetate*.

Defilarea junilor.

Miercuri după Paște, întreg Brașovul este în picioare. Mii de oameni Sași, Unguri și Români, se adună la orele patru în sus, în *groaver*, pe *promenada* pe sus. Musica militară, intonând arii românești, moderează neliniștea numerosului public, nerăbdător de a vedea defilarea junilor.

Părțile de sus ale suburbiei românești, *Scheiul*, răsună de chiote și văjje de trosnetele pistoalelor. Incet și maestos, un lung convoiu sgomotos de sunetele *surlui* și cântecele lăutarilor, sosește greoiu pe la orele 6 spre seară.

În fruntea convoiului vin două vătafi, lângă ei un moșneag cu *surla*, tarafe de lăutari, după care junii. Două câte două, călări și purtând steaguri și brazi, mai multe sute de tineri, urcă dealul *groaverului*, îndreptându-se spre partea de sus a *Scheiului*.

Convoiul junilor este închis de 12 junii îmbrăcați în costume cum se poartă în părțile muntoase ale României. Aceasta este partea cea mai admirată a întregului convoiu. Cei 12 tineri se o-presc puțin la mijlocul *groaverului* și cântă de trei ori *Christos a înviat!*

Pornind mai departe, după dășii vine un lung șir de trăsuri, cu femei, fete și copii.

După defilare

Terminându-se defilarea, publicul se îndreptează spre gimnaziul român. În fața măreței clădiri a gimnaziului, se adună flacăii și fete ca să joace.

În fie-ce zi, până în seara Duminicii Tomei, de la orele trei după amiază, până târziu pe inserate, gimnaziul este spectatorul a tot felul de jocuri, de la cele naționale, până la *polci* și *valsuri*, ce au pătruns și în poporul de jos.

Aruncarea buzduganelor.

Înainte de a se aduna însă înaintea gimnaziului, junii în cete-cete, străbat cu lăutari dealurile și pajiștile, și în sunetele horelor celor mai melodioase, joacă și aruncă pe rând buzduganul.

Buzduganul este o bucată de lemn, la un vârf cu un glonț mare de plumb și frumos împodobit. Înconjurați de fete cari îi privesc cu drag, junii îl aruncă în sus.

Cel care l'aruncă mai sus și mai drept, și îl prinde mai liniștit în mână este cel mai admirat.

Buzduganele ce păstrează de vătafi, transmițându-se anual de la unii la alții.

Surla.

Podoaba cea mai prețioasă a sărbătorii junilor, este *surla*: O trâmbiță de armată, cu un vârf ascuțit de os, care dă un sunet groaznic pentru ureche, dar tare drag Românilui brașovean.

Mulțumescu-ți doamne, că m'ai învrednicit să mai auz sfânta „surlă”, aceasta este exclamarea bătrânelor, când aud răsunând surla convoiului de juni, ce se îndreaptă spre groaver, Miercuri după prânz.

Un obicei străin.

Am spus, că la Români din Brașov au pătruns și unele obiceiuri străine, cu ocazia sărbătorii Paștelor. Acesta este *stropitul*.

A doua zi de Paști, băieții merg din casă în casă și stropesc fetele cu apă, *eau du Cologne*, sau parfum. Tinerii sunt poftiți la masa încărcată cu cozonaci, ouă roșii, portocale, vin și liqueururi; băieților li se dă ouă roșii și portocale.

A treia zi de Paști, vin fetele la băieții, dar, negreșit, nu cu aceeași îndrăzneală și intimitate.

Concluziune.

Stropitul prinde mult printre Români de și până acum n'a intrat la clasa de jos. Amenință însă să se generalizeze.

În schimb, serbarea junilor, cu toată strălucirea ce o mai are, devine din an în an mai palidă, față de trecut. Criza economică silesce pe Români a se gândi tot mai puțin la petreceri.

Dacă va mai continua decăderea din anii de pe urmă, poate că nu este departe timpul, când *serbarea junilor*, nu va mai fi *tradiție*, ci numai *legendă*!

Paștele la Mahala

Dulapurile scârție de par a se rupe..

Ticsite de lume: fete și flăcăi, bătrâni și bătrâne.

Colo s'a încins o horă nebună; dincolo, într'un saion improvizat, se dansează în mijlocul prafului, la sunetele unei viori răgușite; ici colo, pe iarbă, câte-va familii ciocnesc ouă roșii și beau pelin de primă-vară.

Dar, ceea ce atrage atenție mai mult sunt jocurile de noroc. Toți, avizi de a-și vedea norocul, se grămădesc împrejurul isvoarelor de bogăție.

Pe o masă rotundă e așternută o mușama pe care sunt zugrăvite 5—6 figură, despărțite între ele prin linii. Pe margini sunt numere și lângă fiecare număr, câte un *obiect*, care «se poate câștiga numai c'un gologan».

— Unu, două, trei... A mai rămas încă *Calu!* și *principele Bulgariei*.

Și după ce face cu mâna dreaptă o mișcare proprie, aruncă pe masă zarul și cu un băț face ce face când numără ast-fel că mai în tot-d'auna es numerile de la mijloc.

Aceasta însemnează că banii rămân proprietarului mesei.

* * *

La o parte înaintea unei mese învelite cu o mușama pe care sunt făcute șease cercuri de culori diferite, un vlăjgan aruncă printr'o gaură cubul, care are lipit pe fie-care față câte o hârti-

uță de aceeași culoare cu cele de pe masă.

Acesta e jocul: «Pentru un ban patru».

Peste 3 foi de pe mușama se află câte un ban. În jurul mesei sta o roată oamenii.

Ce bătaie de inimă până ce cubul, care se învârtește în spirala din turnulețul așezat la marginea mesei, ajunge jos, unde după vre-o două învârtituri se oprește.

— Roșu! Nimeni.

Și cu un aer liniștit strânge frumos banii de pe masă.

* * *

Un negustor de zaharicale și-a bătut împrejurul mesei o mulțime de cue și a pus între ele fel de fel de lucruri bune:

Un buton de ciucalată, o cutie mică cu rahat, o acadea, un borcănaș cu bomboane englezești, câte-va figurele de zahăr.

De desuptul mesei se învârtește, prin ajutorul unui *mecanism special*, un lemn terminat printr'un bețișor prin care e trecută o pană, ce arată exact la ce despărțitură s'a oprit aparatul.

Dați un ban și faci vânt bățului care se învârtește de vre-o câte-va ori și se oprește. Aci nu poți perde: toate numerile sunt câștigătoare.

* * *

Pana arată între două cuie un fluer de zahăr.

E al tău.

* * *

Când dai cinci-zeci de bani ca să vezi «animale cum nu s'a mai văzută până acum», tragi din urnă și un bilet de loterie.

Dacă ai câștigat niște butoni sau o pereche de cercei, ai scăpat; dar să te ferească Dumnezeu să îți iasă un ceas (și se întâmplă câte o dată), un tablou cu ramă sau vre-o tavă mai mare.

Paița de la ușa te ia de mână și te duce în mijlocul «tribunei» și după ce face o sută de mișcări comice, îți dă în fine «premiul», ridicându-te cu el cu tot în sus, și arătându-te publicului strâns înaintea menageriei.

Când scapi, ești fericit mai mult că ai scăpat, de cât că ai câștigat «premiul».

* * *

O italiancă înaltă și subțire cântă din flașnetă o arie din Tavatore. Sunt note care nu se aud de loc; sunt unele cari sună atât de fals, în cât e imposibil să nu îți astupi urechile, dacă ai mai mult sau mai puțin *simț muzical*.

Pe flașnetă e pusă o cutie plină cu bilete de diferite culori și o colivie cu două *păsări măestre*.

Pentru cinci parale pasărea îți ghițește norocul. Cu ciocul scoate încet un bilet din cutia din fața ei. Și îți scoate după cum vrei: de flăcău, de fată mare, de nevastă, de bărbat sau de unchiași.

Și *planeta de fată mare* îți spune că ai să te măriți, că ai să ai un flăcău frumos și că o să ai noroc; dar că o mare întristare o să te cuprindă.

Când! Dar asta n'o spune nici o dată.

La sfârșit niște țifre fără nici o explicație, face pe biata fată să le citească de sute de ori și să le dea sute de interpretații copilărești.

În altă parte biletele sunt trase de un șoricel alb, sau de o momiță imbrăcată cu o rochie, batător la ochi colorată și cu un bonet caraghios pe cap.

* * *

Un pachet la noroc, numai 20 bani.

Și după ce desfaci una câte una zecile de învelișuri ale marelui pachet dai de un ac de cravată: ac de tînchea pentru care cu mare greutate n'ai fi scos cinci parale să l cumperi.

* * *

La un colț de stradă un negustor vinde săpun și apă de scos pete, dar tocmai, după ce ai ajuns acasă și ai întrebuințat *articolele miraculoase*, vezi că pata se întinde mai rău.

Te-ai păcălit de șapte ori și când vezi a doua zi pe negustorul, care vinde pastă de lipit porțelan, scoți pentru a opta oară banul din pungă... că Românul săracul, îi place să își cheltuiască tot avutul în zilele paștelor.

PALAVRANCEA.

**Din cauza sărbătorilor de sfintele Paști, tipografia fiind închisă, no-
viitor al ziarului nostru va avea o
întârziere de câte-va zile.**

Educațiunea femeii

Mamele, preocupate cu grija de a-și face fetele plăcute, n'ar putea mai rău alege mijlocele de cât sacrificând corpul spiritului. Sau ele nu țin de loc socotela de gusturile bărbaților, sau înțeleg foarte o păcăt aceste gusturi. Omenii, observă Spencer, se îngrijesc foarte puțin de erudiția femeilor; aceea ce caută mai cu seamă, sunt frumusețea, caracterul bun și simțul. «Care sunt concistele ce le-a făcut vre-o dată o femeie pedantă pentru bogata sa cunoștință în istorie? Ce om a devenit iubitor de o femeie pentru-că ea scie italianésca? Obrajii rumeni și ochii strălucitori, iată marile atrageri. Veselia și umorul, produse ale sănătății, au format perechile de căsătoriți. Tota lumea cunoaște casuri în care perfecțiunea formelor a făcut să se nască, în absența ori-cărei alte recomandățiuni, patime grozave; dar prea puțin omenii au vădut ca instrucțiunea unei femei să le excite, în afară de merite fizice, asemenea sentimente. Din toate elementele care se învârt în inima unui bărbat, pentru a produce emoțiunea complexă a iubirii, cele mai puternice sunt «acelea care se nasc din avantajii exterioare» în a doua linie vin „cele datorite calităților morale” și cele mai slabe sunt produse prin «atrageri intelectuale» și acestea atîrnă mai puțin de instrucțiunea căpătată de cât de facultățile naturale, ca finețea, viociunea spiritului și pătrunderea. «Dacă vr-o persoană găsește ca aserțiunea noastră are ceva degradator pentru bărbat îi răspundem că nu scie ce dice. Unul din scopurile naturei, sau chiar scopul său suprem, este avantajul posterității: o inteligență cultivată, întovărășită de un fisic slab, are puțină valoare, pentru-că descen-

denții vor muri din lipsă de sănătate, după una sau două generații; și invers, un fisic frumos și robust, deși neîntovărit de vre-un talent, merită să fie conservat pentru-că în generațiile noi inteligența va fi foarte dezvoltată: de aci noi vedem cât de importantă este această direcțiune imprimată instinctelor bărbatului. Dacă instinctele există, e o nebulie de a persista într'un sistem care distruge sănătatea unei fete, pentru plăcerea de a-i încărcă memoria»¹.

* * *

Urmează de aci că femeia nu trebuie să fie instruită? Departe de noi această afirmare. Alt lucru este însă instrucțiunea și altul este cheltuēla intelectuală; căci problema în ori-ce educațiune și mai cu seamă în aceea a femeii, este de a comunica cât mai mult cunoștințe necesare și frumose, usând cât mai puțin de forțele cerebrale. Femeia are în familie un rol de la care nu se poate nici odată sustrage trebuind să facă educațiunea morală și fizică a copiilor săi. Pedagogia practică cu igiena familiei, este aproape singura știință necesară femeii, și este de sigur singura, poate, care nu îi este transmisă. Să însemnăm de altfel că pedagogia, fiind arta de a învăța, implică în aceiași vreme cunoștința materiilor de învățămînt. Iată o poartă redeschisă pentru activitatea și extensiunea intelectuale ale fetei.

O altă ordine de cunoștințe corespunde la un alt rol al femeii, nu numai în familie dar și în societate. Femeie reprezintă în psihologia umană ființa în care sunt cele mai puternice și viiole sentimente de pietate, de afecțiune, de altruism, de devotament; ea ar trebui să fie gingașia în picioare, o soră de caritate pentru om. A face politică, ar fi pentru femeii o ocupațiune foarte sterilă și puțin practică; a face însă filantropie, aci se găsește cu totul în rolul său. Scim că filantropia constituită deja astăzi o știință care atinge în părțile esențiale ale economiei politice. Este știința tuturor instituțiilor de binefacere: știința direcțiunelor în care trebuie să mergem pentru a ridica toate relele umane, a ușura puțin marea miserie ete.nă. Femeia prin filantropie ar trebui să abordeze economia politică.

Ii incumbă mamei cu deosebire grija de a dezvolta inima. Religionea maternă este cea mai inofensivă, și cea mai utilă religione. Respectul datorit copilului este o pietate.

E mare mesteșug din partea mamei de a condensa totă moralitatea în amorul filial, care nu-i de cât prima formă a acestei moralități. Frica de „a supăra pe mama“ este cea dintâi remușcare a copilului, și multă vreme singura; trebuie ca această remușcare naivă să fie adâncă, prin grijile mamei, ca și amorul ei, și ca în această formulă să intre sentimentele cele mai alese. Inima mamei sale este conștiința lui: trebuie dar ca această inimă să fie în scurt totă conștiința umană.

* * *

În educațiunea femeii trebuie să împăcăm două mari principii, opuse. Dacă femeia, dispune de mai puțină forță de cât bărbatul și nu poate fi egală cu el în cheltuēla intelectuală; și dacă ea e destinată a fi tovarăsa lui și educatoarea copiilor,

nu poate să fie străină de nici una din ocupațiile și sentimentele bărbatului său.

Copilul moștenește nu numai bunele însușiri fizice și intelectuale de la muma și de la tată, dar și pe cele rele, și el poate primi pe lângă delicatețea sănătății tatălui lenea și încetinēla de spirit a uneii mume puțin cultivate.

Muma care transmite copilului o constituție robustă îi face de sigur un dar neprețuit, pe care îl îndoesce, dacă scie să desvolte în el această frumoasă sănătate și dacă din forțele vii ale lui scoate inteligență, energie, voință.

Înainte de a ne gândi la copiii viitori ai unei copile este rațional să ne ocupăm de însăși copila, din punctul de vedere fizic, moral și intelectual.

Cine nu consideră la o fată de cât obrajii ei rumeni să cugete că e necesar cel puțin în clasele avute, să deschidă un câmp de activitate îndestulător inteligenței fetei, ferind-o însă de miile de nimicuri care fac viața pe modă. E mai cu minte să se sleiască cine-va într'o viață serioasă și gândită de cât să se vestejescă într'o existență zadarnică.

Lărgirea inteligenței nu poate să dea de cât nou avânt și un mare sprijin dezvoltării calităților morale, în candoarea celor 18 ani.

În fine e o nebulie să ne închipuim că un om instruit poate fi mulțumit dor cu obrazii rumeni ai tovarăsei sale. Obicnuința micșorează din frumusețe; din contra calitățile morale sunt ori-când bine-venite; un spirit cultivat se face pe nesimțite un tovarăș dîlnic. Rolul femeii, nu începe de cât după căsătorie. Să nu uităm iarăși că mulți copii vor semăna cu mama lor: valoarea morală și intelectuală, a acesteia nu e fără importanță în dezvoltarea caracterului lor.

Din aceste considerațiuni, reese că nu e chestiunea de a opri mișcarea intelectuală la fete, ci numai a o reformă și a-i da direcție.

O igienă greșită este o regulă mai pretutindeni; dar, în clasele mijlocii ale societății, unde de sigur fetele sunt obligate a lucra foarte serios (fiind-că e vorba de a-și câștiga pâinea) se nesocotesc primele elemente. De acolo sleirea sistematică a copiilor, băieții și fete. Remediul e însă simplu. Nimic nu e mai scrupulos de cât o femeie, în exacta observare a regulilor prezentate ei ca absolute. Învățați-o igiena, ca și cum ați învăța-o să țină o casă, și o va face fără greșelă, ca pe curățirea prafului după mobile. Dați fetelor toate mijlocele posibile de a găsi de o parte ceea ce perd de alta: nutrimint bun, exerciții dese la aer, somn îndestulător, va fi enorm; căci ori-ce forță cheltuită nu cere de cât să fie reparată la indivizii sănătoși.

În organizarea actuală a învățămîntului, partea moralisătoare a examenilor, atit pentru fete cât și pentru băieți, este că asigură un scop muncii tinerilor, îi obicnuiește cu sfortărea și cu sfortărea continuă: le trebuie în sfârșit voință și stăruință și aceste singure creiază o superioritate pentru cei care se arată capabili. Însă rezultatul total lasă mult de dorit, dacă mare parte din tinerii și din tinerele noastre mai ales, sacrifică cele mai bune din forțele lor, ca să obțină brevete adesea ori inutile. Trebuie să protestăm

contra surmenagiului prin studiu, mai ales la fete, care au mai puține forțe de cheltuit. Trebuie să ne ridicăm contra ori-cărei cunoștințe fără de o utilitate generală.

O fată, care nu se destinază la nici un serviciu hotărât, trebuie să-și câștige cunoștințele principale, fără a dobândi o erudiție obositoare și prea specială. Scopul educațiunii sale este de a ajunge să nu fie străină de nimic, așa că la nevoie să se potă îndeletnici cu ori-ce obiect.

O femeie poate fi chemată să-și ajute bărbatul în ocupațiunii, să supravegheze studiile copiilor săi, cel puțin la început, să facă educațiunea fetelor; în sfârșit mai rămâne încă întâmplările vieții și se poate ca ea să aibă trebuință de munca ei, ca să-și susțină familia.

Nu e vorba de sigur ca dînsa să învețe totul, dar să o facem proprie a învăța totul, dîndu-i gusul studiului și interes pentru ori-ce lucru.

Desvoltarea ce învățămîntul primar a luat de câțiva ani a făcut din el o carieră atrăgătoare. Această e pentru fete un mijloc de a se ridica deasupra condițiunii lor, de a eși din situația de inferioritate în care se găsesc și de a satisface plăcerile care se desvoltă în ele și care se pare că singure se ostensesc să le supra ațite.

Ca să atingă scopul, dînsule fac tot felul de sfortări și de jertfe. Uită grijile casnice și se dau cu o ardore crescîndă, la studii, care le usoză viața și ca e le decepționează.

Din pricina numărului crescînd s'au făcut mai grele condițiunile de admitere, și totuși fetele arată aceeași ardore, aceleași dorințe, aceleași sfortări desperate în momentul suprem al luptii. Când s'a întâmplat ca ele să reușescă la vr'o bursă, când li se garantază la plecarea din internat vre-un loc de institutore, își poate ori-cine căta ardore desfășurată spre a putea închipui ajunge aci.

Ar trebui ca statul să fie preocupat, ca să creeze posturi pentru femeii, ori-unde ele pot inloeii pe bărbat. Nimic nu l-ar împiedeca să le întrebunțeze și mai mult la poștă, la telegraf și în alte părți. Ar fi de dorit ca în industrie și în comerț să potă dobândi cât mai multe lacuri. Atunci cererea la slujbele statului ar fi mai puțin încarnată, și n'ar mai fi de temut că se va mări în fie-care un numărul acestor biete fete care au lucrat în zadar, și care se găsesc fără mijloce de traiu.

Instrucțiunea e un lucru prețios fără îndoială, când ea ne pregătește în vederea lucrului ce vom avea de făcut; dar ea nu trebuie să slujescă a ne desgusta de datoriile noastre și în același timp destinată nouă. Ea nu trebuie ca îmul înd numărul declasațiilor și al nemulțumițiilor să devină o cauză de corupere morală și de turburare socială, când rolul ei este într'un stat adevărat, un mijloc de îmbunătățire și de progres.

GRIG. TEODOSSIU.

TEATRALE

Duminica 23 Aprilie se va juca la teatrul național în beneficiul cunoscutei artiste D-na EC. DIMANCEA frumoasa piesă localisată de d. P. Gusty: MANEVRELE de TOAMNA.

1) Spencer. De l'Education.

TIPOGRAFIA ZIARULUI

„Fóia Popúlară“

fondată în anul 1899

CU DOUĂ MAȘINI

și litere din cele mai renumite fabrici

Execută:

Tot felul de lucrări de lux

TESE DE LICENȚĂ ȘI DOCTORAT

Reviste și ziare. Cărți de vizită.

Bilete de logodne și cununii

AFIȘE, CIRCULĂRI, ETC.

PREȚURI EFTINE.

INGRIJIRE ÎN TIPAR

STR. ACADEMIEI 37, CAL. VICTORIEI 74

BUCUREȘTI

STELIAN IONESCU

Inginer. Expert și Hotarnic înscris trib. Ilfov

Str. Cazărmei 31, pe lângă Palatul Justiției

Se însărcinează cu ridicări de planuri, parcelări, hotarnicii, expertise, măsurători, verificări, puneri în posesii, etc.

Aprobat de onor. Consiliu medical superior

— MEDAIA DE AUR —

VINUL COPIILOR

DE CHR. ALESSANDRIU

Etatea cea mai fragedă a copiilor își face a se îmbolnăvi ușor, spre a preîntâmpina maladiile, se recomandă **acest vin**, tutulor copiilor, de la etatea de la etatea de 6 luni în sus: ajută la buna dezvoltare a corpului, întărește oșele și dă putere mușchilor.

FERIȚI-VÊ de IMITATORI și FALSIFICATORI!

De vânzare, en detail. La toate farmaciile și Magazinurile de Drogue și Coloniale.

În localitățile unde nu se găsește cereți direct la Alessandriu, Bucuresci, Strada Luminei 19 și se expediază atât în Bucuresci la domiciliu, cât și în toată țara.

PREȚUL UNUI FLAGON 3 LEI

La o cantitate mai mare se face rabat.

D-na D-r. Ermina Kaminski

SPECIALĂ DIN SPITALUL DIN LONDRA ÎN BOALE DE FEMEI ȘI COPII

Dă consultațiuni pentru boalele de femei atât obișnuite cât și secrete și pentru boalele de copii, Lunea, Vinerea și Duminica de la 12 la 2.

192 — CALEA MOȘILOR — 192

- Casele bisericeii Olari -

Aprobat de onorabilul Consiliu medical superior

MEDALIA DE AUR

TINCTURA REGINA DENTRIFICE ALESSANDRIU

Desinfectează măselele gămoase și împiedică progresarea lor, omorând specia de **baccil foetidus**, specie care provoacă odorea neplăcută a gurei. Vindică roșeața gingiilor și previne sângerarea lor. De asemenea umflăturile gingiilor (abuba) și diferite abcese, care toate nu sunt de cât rezultatul infecțiunii microbiene. Întrebuințată zilnic, face să înceteze instantaneu durerile de gură (dinți și măsele), întreține gura în cea mai perfectă stare de sănătate și curățenie.

Cea mai mare asigurare despre calitățile acestei dentifrice atât de folosite e, că cei mai distinși membri ai corpului nostru medical, o recomandă și o întrebuințază zilnic — și că cine a luat-o și a întrebuințat-o, o singură dată, nu se mai poate despărți de un asemenea precios preparat.

Fie-ce flacon e însoțit de o instrucție

De vânzare, en detail. La toate farmaciile, Magazinurile de Drogue-Coloniale-Galanterii și Coafori.

În localitățile unde nu se găsește, cereți direct la Alessandriu-Bucuresci, Strada Luminei 19 și se expediază, atât în Bucuresci, la domiciliu cât și în toată țara. Flaconu mare 2 lei 50 bani. La o cantitate mai mare se face rabat.

UN TINER

absolvent a 4 clase gimnaziale, dorește a da o meditațiune de clasele primare, sau de primele clase de liceu.

Pentru informații a se adresa Administrațiunii „Foaia Populară”, sub inițialele C. D.

Rugăm cu stăruință pe onor. noștri abonati, cari au rămas în urmă cu plata să ne trimită prin mandat costul abonamentului.

Avem prea multe cheltueli, ca să trecă neobservată cererea noastră.

PENSIONUL DE BĂEȚI**P. ARSENEȘCU**

82 — BULEVARDUL CAROL — 82

Primește elevi liceali, comerciali și primari. Meditațiuni speciale; — 500 lei anul școlar, — calculat de la data înscrierii.

MODE, COAFURE, COROANE

Doamna

E. BESLEGEANU

Născută BRIOL

BUCUREȘCI. 65 CALEA VICTORIEI, 65

Hotel Manu, (vis-à-vis de Episcopie)

Are onore de a informa pe onor. clientelă că s'a reîntors din Paris unde a vizitat cele mai principale case de mode, și de unde a adus diferite mode seson.

Primește ori-ce reparațiuni de pălării cu prețuri moderate.

Expediază în provincie, după comande telegrafice, pălării, coroane de flori și flori artificiale cu prețuri moderate.

Tipografia

Tipografia

Fabrica de Cartonage

Farmaceutice

ALBERT BAER

Fondat 1850

Casa proprie

Usina motrica

TELEFON

TELEGRAM: BAER-BUCUREȘCI

Strada Mama-Pompilii 7